

Nemzetpolitikai összefoglaló

2013. 33. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Újabb állomáshoz érkezett a külhoni magyar kisiskolások éve

A Ringató módszertani tanfolyammal folytatódott múlt hét elejétől a „2013 a külhoni magyar kisiskolások éve” program. Az ötnapos továbbképzésre érkezett 30 határon túli magyar pedagógust Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár köszöntötte hétfőn Gödön. A képzés megnyitóján a helyettes államtitkár hangsúlyozta: a Ringató program olyan eszköz, amely segíti a pedagógusokat, hogy még hatékonyabban tudják végezni munkájukat. A módszer alapja a nemzeti hagyományok átadása játékosan. A közös éneklés, játék még szorosabbra tudja fűzni gyermek és édesanya közötti kapcsolatot, ugyanakkor közösséggé tudja formálni az együtt ringató édesanyákat is. Répás Zsuzsanna emlékeztetett arra, hogy a továbbképzésen jelenlévő pedagógusok a közösségeknek már az óvodaválasztás előtt alakítói lehetnek, s az édesanya - egy jó szülői közösség tagjává válva - már ekkor megismerheti az ottani munkát, így nagyobb bizalommal fordulhat a pedagógusokhoz. A helyettes államtitkár felidézte: amíg tavaly a külhoni óvodák álltak a fókuszban, addig az idén a kisiskolások felé fordul a figyelem. És nemcsak az intézményekre koncentrál a program, hanem a kisiskolásokat körülvevő közösségekre is – hívta fel a figyelmet. A pedagógusok és a diákok mellett a szülőket, gyermekorvosokat, iskolapszichológusokat, lelkészeket és mindazokat meg kívánna szólítani, akik fontos szerepet töltenek be a közösségek életében és hatással vannak arra. Répás Zsuzsanna a kezdeményezéssel kapcsolatban hangsúlyozta: a határon túli magyarság megmaradása csak stabil közösségekben lehetséges, s ha egy kisgyermek magyar közösségben nő fel, akkor annak az értékrendjét sajátítja el, ez jelenti számára a természetes közeget. Ekkor tudja megőrizni magyar identitását, és továbbadni azt gyermekeinek.

Ismét találkoznak a külhoni magyar fiatalok

Idén 18. alkalommal rendezik meg a külhoni magyar fiatalok találkozóját: augusztus 15-22. között mintegy 350-en kaphatnak ízelítőt a magyar kultúrából és mutatkozhatnak be művészetükkel az anyaországi közönségnek. Répás Zsuzsanna a program beharangozó sajtótájékoztatóján a magyar fiatalok egymással történő találkozásának lehetőségét emelte ki. A nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár elmondta, a 16 és 22 év közötti fiatalok a Kárpát-medencéből, a környező országokból, a diaszpóra területeiről érkeznek. Megjegyezte: a diaszpórából nagyon sokaknak ez az egyetlen alkalom, amikor Magyarországra látogathatnak. Hozzátette: fontos, hogy ezek a fiatalok megismerkedhetnek azzal az országgal, amelynek kultúráját több ezer kilométer távolságból, vagy akár több generáció óta ápolják. Kiemelte, fontos, hogy ezek a fiatalok lássák, a magyarok a világ különböző pontjain hogyan tudják megélni a magyarságukat, hiszen más lehetőség van erre a Kárpát-medencében, és más több ezer kilométerre az anyaországtól. A fiatalokat vendégül látó Gödöllő polgármestere, Gémesi György elmondta, nagy büszkeség és öröm, hogy a város otthont adhat a találkozóknak. Ez azért is fontos számukra, mert a város szellemiségének szerves része a határon túli magyarsággal

való kapcsolattartás. Kálóczy Andrea, a program szervezéséért felelős Hungarofest Nonprofit Kft. képviselőjében arról beszélt, hogy idén érkeznek csoportok Argentínából és Uruguayból is, lesznek művészeti, néptáncsoportok Kárpátaljáról, Felvidékről, Vajdaságból, Délvidékről, Ausztriából is.

Vallott a SRI: megfigyelték Rádulyt

Elismerte a Román Hírszerző Szolgálat (SRI), hogy az ő alkalmazottja az a férfi, akiről Ráduly Róbert Kálmán csíkszeredai polgármester azt állította, hetek óta megfigyeli őt. A hargitai megyeszékhely előjárója a hét végén fogta el, majd adta át a rendőrségnek az illetőt, aki hetek óta követte és fényképezte. A titkosszolgálat a România liberă napilapnak azt állítja: munkatársuk a történetkor nem teljesített hivatali megbízatást. Az RMDSZ politikusa testvértelepülések küldötteivel beszélgetett egy csíkszeredai szálloda halljában, amikor a számára már ismerős férfi többször lefényképezte. „Látva ezt, felhívtam vendégeink figyelmét, hogy milyen világban élünk, jönnek a szekusok és fényképeznek. Magyarországi barátaink nem hitték el, azt kérdezték, ez nem szűnt meg a rendszerváltozással? Nem telt el pár perc, újra nyílt a fotocellás ajtó, megjelent ugyanaz a személy, és újból lefényképezett. Ekkor utána szaladtam, és a parkon át a városi piac bejáratáig üldöztem, ahol elesett, én pedig megfogtam, és nem hagytam elszaladni” – írta le a történeteket a polgármester, aki péntek éjjel maga riasztotta a rendőrséget.

A román politikusokat bírálta Antal Árpád

Aggasztó, hogy a magyar kisebbségnek lassan nem maradnak tárgyalópartnerei az országban, veszélyes, hogy valamennyi román párt vezetője arról beszél, úgy kell átszervezni az országot, hogy az a magyaroknak rossz legyen – vélte sajtótájékoztatóján Antal Árpád. Sepsiszentgyörgy polgármestere annak kapcsán fejtette ki a véleményét, hogy Traian Băsescu a Digi 24 hírsatornának nyilatkozva bírálta a regionalizációval kapcsolatos magyar követeléseket. Az államfő azt mondta: „Nem hozunk létre egy másik országot az országon belül (...) ugyanolyan autonómiája lesz Hargita, Kovászna és Maros megyének, mint Caracalnak és Konstancának.” Antal Árpád szerint „el kell jutnunk oda, hogy helyi ügyekben helyi szinten dönthessünk”. A politikus szerint a román politikusok rádöbbenhetnének, hogy „a románok számára nem a magyarok jelentik a problémát, hanem a szociális és demográfiai helyzet: 20–30 év múlva magától szétesik az ország, nem marad lakossága. Folyamatosan csökken a lakosság, az idén született gyerekek negyven százaléka mélyszegénységbe jött világra. Ezek a nemzetbiztonsági kockázatok, nem a magyarok.” Rámutatott, a magyar állam ajánlatot tett a Romániában élő magyaroknak, amikor megadta számukra az állampolgárságot, ezt a román államnak túl kellene licitálni, mindent megtenni, hogy a magyarokat itt tartsa.

Szórványkollégium nyílik Szászrégenben

Várhatóan ősszel nyílik meg a szászrégeni szórványkollégium, a Maros megyei városban már elkezdték felújítani az új intézménynek otthont adó épületet. Az RMDSZ Maros megyei szervezetének csütörtöki közleménye szerint a szórványkollégium létrehozásának ötlete azután merült fel, hogy Ady István magyarfülpösi lelkész létrehozott a térségben egy kisebb kollégiumot, amely a mezőségi és a Felső-Maros menti tanyavilágban kallódásra ítélt magyar gyerekek megmentését tűzte ki célul. Brassai Zsombor megyei RMDSZ-elnök szerint a jó példának fogantja volt, a szászrégeni magyar közösség helyi vállalkozókkal együtt összefogott, és elkezdte felújítani az új kollégiumot befogadó ingatlant. A helyi római katolikus egyházközség és az Ady István lelkész által vezetett Szivárvány Alapítvány 25 évre szóló szerződést kötött. Az alapítvány huszonöt évig ingyenesen használhatja az egyházi ingatlant, amelyet teljes egészében felújít és szórványkollégiumként működtet. A munkálatok két hete kezdődtek el, a beruházás összértéke közel kétfélmillió lej. A tervek szerint az intézmény szeptemberben nyitja meg kapuit, kezdetben 9–10 diáknak fog szállást nyújtani. Az épület befejezéséhez mintegy 15 ezer euró szükséges, amit a kezdeményezők reményei szerint további adományokból sikerül majd előteremteni.

Băsescu nekimegy a magyaroknak

Magyarország az instabilitás forrása, a 2013-as év az utolsó, amikor a magyar politikusok nyugodtan járkhallhattak Romániában, és a tusnádfürdői nyári egyetem sem szervezhető meg többé, ha az idejéhez hasonló formában zajlik – jelentette ki Traian Băsescu román államfő hétfőn a Hargita megyei Marosfőn, a határon túli román közösségek képviselőinek részvételével megszervezett nyári egyetemen. Az államfő azzal fenyegetőzött, hogy Románia „helyre teszi” Budapestet. Úgy vélte, hogy a Hargita és Kovászna megyébe látogató magyar politikusok „átlépték a tisztesség határait”. „Idén elérték arra a határra, amikor azt mondom: ez már túl sok” – jelentette ki, hozzátéve: Magyarország jelenleg az instabilitás forrása, ami a régióban élő kisebbségekkel való bánásmódot illeti, szerinte ugyanis Budapest politikája „nehézségeket” okoz. Az elnök kitért Tőkés László európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke két héttel ezelőtti, tusnádfürdői kijelentésére is, amelyben azt kérte Orbán Viktor magyar miniszterelnöktől: Magyarország vállaljon védhatalmi státust az erdélyiek fölött, úgy, ahogy Ausztria védhatalmi státust vállalt a dél-tiroli németek fölött. „Vannak olyan román állampolgárok, akik nem érdeklik meg, hogy román állampolgárok legyenek, mint például az a személy, aki magyar védhatalmi státust kért Erdély fölött. Meg kell megvizsgálnunk, hogy mennyire elfogadhatók az ilyen kijelentések egy román állampolgártól” – jelentette ki Băsescu. A közigazgatási átszervezés kapcsán kifejtette: az nem valósulhat meg etnikai alapon. „Akik így gondolják, összetévesztenek bennünket a sztálinistákkal: csak Sztálin hozott létre magyar autonóm régiót” – jelentette ki. Az államfő egyébként a határon túli románokkal kapcsolatos politikáról is beszélt. Felszólította a határon túli román közösségeket, hogy vallják magukat románoknak, illetve hogy legyenek egységesek, ne osszák

meg magukat több szervezet között, mert a román állam csak ebben az esetben tudja őket támogatni. Románia és Moldova esetleges egyesülése kapcsán kifejtette: bár az összes román párt szeretné, azt jelenleg a moldovaiak többsége nem akarja, a legnagyobb párt, a kommunista párt Európai Unió- és NATO-ellenes, és az ország eurázsiai integrációját szorgalmazza. Az államfő egyébként a romániai kisebbségek jogai versus a határon túli és balkáni román kisebbségek jogai. Kit diszkriminálnak? elnevezésű panelben szólalt fel. A rendezvényen egyébként több, magyarellenes tematikájú panelt is meghirdettek, így például a székelyföldi autonómiaköveteléseket a „sztálinista” Magyar Autonóm Tartomány felélesztésére tett kísérletként értelmezik, és a restitúciós folyamatot bíráló panel is szerepel a napirenden.

Bővíthet a kétnyelvűség gyakorlata

Várhatóan bővíteni fogja a magyar és a többi kisebbségi nyelv használatának gyakorlatát a választásokon a készülő új szlovák választójogi törvény, mivel a Magyar Közösség Pártja ígéretet kapott ezen irányú javaslatai figyelembe vételére a jogszabályt előkészítő belügyi tárcától – tájékoztatott Szigeti László, az MKP Országos Tanácsának elnöke. Az MKP a Polgári Konzervatív Párttal (OKS) közösen nyújtott be javaslatokat a minisztériumnak. A tárgyalásra azt követően került sor, hogy felmerült: az új választójogi törvény nem számolna annak a gyakorlatnak a megtartásával, hogy azokon a településeken, ahol egy adott kisebbség aránya meghaladja a húsz százalékot, a kisebbség nyelvén írt választási értesítőket is kézbesítenek. Szigeti László elmondta: sikerként értékeli a tárcánál folytatott tárgyalás eredményeit annál is inkább, mivel nem csak a jelenlegi gyakorlat megőrzésére kaptak ígéretet, hanem a választásokon a kétnyelvűség gyakorlatának bővítésére is. Kifejtette: azon felül, hogy a választóknak a választásokat megelőzően küldött általános tájékoztatók az érintett településeken továbbra is kétnyelvűek maradnak, a szavazólapok is részben kétnyelvűek lesznek. Ezen felül az államfőválasztásokon, a helyhatósági és megyei választásokon, valamint a népszavazásokon a jelöltek jegyzéke részben, a választási helység megjelölésével és a választás folyamatáról szóló helyszíni tájékoztatással, illetve a népszavazás kérdése pedig egészében két nyelven lesz feltüntetve. Emellett a választói igazolványokat is két nyelven állítják majd ki az igénylő kérése alapján.

A VMSZ nem kér a kormányzástól

A VMSZ képviselői konstruktív ellenzékként támogatják az átalakított kormány minden pozitív lépését – nyilatkozta a Blicnek Varga László, a VMSZ tisztségviselője. Megítélése szerint a kormány átalakítása összehasonlíthatatlanul jobb megoldás, mint a rendkívüli

választások kiírása, mert Szerbiának ezen az őszön alaposan fel kellene készülnie az EU-s csatlakozási tárgyalásokra, a választások pedig veszélybe sodornák a sikeresen megkezdett európai utat. Varga kifejtette, amennyiben meghívják őket a kormány átalakításával kapcsolatos megbeszélésekre, a Vajdasági Magyar Szövetség eleget tesz a meghívásnak, de ez nem jelenti azt, hogy kész belépni a kormányba. „Készek vagyunk minden párttal az együttműködésre, amennyiben az a vajdasági magyarok helyzetének javulását, a polgárok problémáinak megoldását, és Szerbián belül Vajdaság alkotmányos helyzetének hatékony rendezését szolgálja” - nyilatkozta Varga László, de hozzátette, „ez nem jelenti azt, hogy a hatalmi többség része leszünk, nem szerepel a terveink között sem, a továbbra is felkínált nyílt ajánlat ellenére sem, mert úgy véljük, nem a funkciók a legfontosabbak.” Varga megdicsérte a kormányt, amiért az folytatja Szerbia európai távlatainak kiépítését, s megjegyezte, a brüsszeli megállapodással jelentős lépéseket tettek a régió belüli viszonyok normalizálása irányába, s a kormány sikereként említette meg a bűnözés és a korrupció elleni harcot is. Mint mondta, a gazdasági helyzettel, a Belgrád és Újvidék közötti, a decentralizáció miatt folyó vita kiéleződése viszont elégedetlenséggel tölti el.

